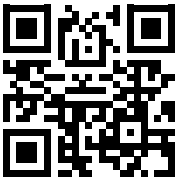

Te whakarāpopoto o te Tahua Pūtea ā-Tau 2023/2024

**AK
HAVE
YOUR
SAY**

Te whakahaere pēhitanga tonu ā-tahua pūtea

E titiro ana te Kaunihera o Tāmaki Makaurau ki ētahi wero tahua nui, ā, he kōwhiringa nui kei te hiahiatia. Me whakatina te takaitinga tahua pūtea i tohua, tērā kua piki ki te \$295 miriona mō te tau tahua 2023/2024.

I pā mai tēnei takaitinga i te whakawhānuitanga o ētahi ratonga, rawa hoki a te kaunihera i ngā tekau tau kua pahure. I konei ka hiahiatia he pūtea haumi, hei tiaki, hei whakahaere hoki i aua ratonga me aua rawa. Kua kino kē atu nō te tere pikitanga o ngā moni hua me ngā utunga rawa i te tau kua hipa.

Nō te urupatu o te āwhā i pā mai ki Tāmaki Makaurau i te 27 o Hānuere, kua uua atu anō te wero hiranga mō te mahi whakahaere pūtea moni.

Me whakatau tika tātou i te tahua pūtea, me whai ritenga hoki e wātea ana ki a tātou e whakatutuki ai tēnei ā te tau tahua e tū mai nei.

Kei roto i tō tātou tahua pūtea marohi mō 2023/2024:

- Te whakaheke utu whakahaere mā te \$125 miriona huri noa i te Kaunihera o Tāmaki Makaurau me ana Rōpū Whakahaere. Mā tēnei ka raru ētahi o ngā ratonga e kawea ana tātou i tēnei wā.
- He whakaritenga rēti ka kite i te pikinga utu rēti mō ngā kāinga noho noa nei te wariu mā te 4.66 ōrau, ko tōna \$154 ia tau (he \$3 ia wiki).
- Te hoko atu i ō tātou hea i te Taunga Waka Rererangi o Tāmaki Makaurau (he 18% o ngā hea o te Taunga Rererangi) hei whakaiti iho i ā tātou nama.
- Kia kua e nui atu i te \$75 miriona te nama e pai ai tō tātou tahua pūtea, e kore rā e taka ki te uauatanga ā te anamata (e āhei ana tātou ki te tono pūtea nama ki te \$140 miriona).

Nā tō tātou tahua pūtea te āhei tonu ki te whakarato i te nuinga o ō tātou ratonga waiwai ki ngā iwi katoa o Tāmaki Makaurau, me te \$2.8 piriona kua haumi ki runga i te kaupapa pērā i te rawa waka kawekawe, te papa rēhia me te whakaurunga ā-hapori, te whakaahu ā-tāone nui, ā-rohe hoki, te whakarauora anō ā-rohe tāone, ā-ahurea hoki me te whakahaere taiao. Me tango ake pea ētahi whakapaunga pūtea whakahou rawa, mō ngā hanganga i pakaru i te āwhā. Ka āhei tēnei mā te whakaarotau me te tārewa i ētahi kaupapa haumi matua.

E marohi ana, atu i te 2023/2024 ka whakapau mātou i te \$20 miriona ia tau hei ārai atu i ngā whakaaweawe mai i ngā āwhā ā ngā tau e tū mai nei, me te tūpono hoki ka piki ake pea te utu rēti mō te 2023/2024 mā te 1 ōrau. I tēnei, me piki atu i te 4.66 ōrau kua marohi nei ki te 5.66 ōrau mō te whare kāinga whai uaratanga noa nei.

Mā te marohi i te tini kōwhiringa hei whakataurite i te tahua pūtea, e whakapono ana mātou he whakarite tika tēnei ki te huarahi e noho mā mā, tōtika hoki ai tēnei rōpū tuku ratonga.

Nō ngā kōrero urupare ā-tūmatanui, mēnā kāhore tēnei tahua e tautokongia, mēnā ka kino kē atu rānei tā tātou wero pūtea nei, me rapu huarahi anō hei whakatika i te pūhore. Me whakaaro ake anō tātou:

- Ki tētahi whakaritenga rēti e kite atu ai i te pikinga mō te whare kāinga whai uaratanga noa mā te 13.13 ōrau – he \$433 ia tau (\$8.30 ia wiki).
- Ki te whakapiki anō i te nama tārewa.

He uaua ngā kōwhiringa kei a tātou, nō reira tukuna mai ō whakaaro mā tēnei puka whakawhitinga, he aha ō whakaaro mō ngā marohi.

Ngā ara wātea hei tuku whakaaro mai

Hei whāki mai i ō whakaaro mō ēnei kaupapa, mō te tahua pūtea whai take rānei ki a koe, ka taea e koe mā te:

- toro atu ki [akhaveyoursay.nz/budget](https://www.aucklandcouncil.govt.nz/budget)
- waea atu ki 09 301 0101
- haere ki tō pokapū ratonga, whare pukapuka rānei.

Me matua tae mai ō urupare i mua i te Tūrei 28 o Maehe.

Ka oti ngā whakatau ā te Hune 2023, ā ka whakaputa atu i te tahua pūtea ki runga i [aucklandcouncil.govt.nz](https://www.aucklandcouncil.govt.nz)